



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 374/09-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. októbra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. O. M., trvale bytom S., prechodne P., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Ndc 15/2009 z 30. júna 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. O. M. o d m i e t a z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. septembra 2009 doručená sťažnosť JUDr. O. M., trvale bytom S., prechodne P. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Ndc 15/2009 z 30. júna 2009.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv uznesením najvyššieho súdu z dôvodu neprikázania veci Okresnému súdu Liptovský Mikuláš z Okresného súdu Humenné. Najvyšší súd jeho dôvody na prikázanie veci tomuto súdu neuznal. Sťažovateľ uviedol, že je občanom „ĽZP“ s právom na sprievodcu. Jeho dom v S. bol inou osobou zničený a je neobývateľný, a preto od jesene 2007 žije v P., ktorej vzdialenosť od Okresného súdu Humenné si vyžaduje dlhé cestovanie. Sťažovateľ je podľa posudku Krajského úradu v P. odkázaný na individuálnu dopravu. Sám auto nemá a ani nepozná takú osobu, ktorá by ho na Okresný súd Humenné odviezla, resp. mu robila sprievodcu.

Najvyšší súd tieto dôvody sťažovateľa na prikázanie veci neuznal, pretože tento problém možno riešiť výsluchom žalobcu (sťažovateľa) na dožiadanom Okresnom súde Brezno podľa § 122 ods. 2 a § 125 Občianskeho súdneho poriadku. Tento postup považuje sťažovateľ ako rozporný s ústavou a dohovorom, pretože každý občan má právo osobne sa zúčastniť na súdnom pojednávaní, ktorého je účastníkom, aj keď na druhej strane je pravdou a pripúšťa, že dôkaz možno vykonať aj na inom mieste, a potom sa procesný dôkaz – výsluch na pojednávaní prečíta.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, že *„súčasný stav porušuje závažným spôsobom ústavné práva sťažovateľa. Sťažovateľ je vo veci žalobcom – nie svedkom. Má teda značne široké práva konať, zaručené nielen O. s. p., ale aj ústavou a dohovorom. Pri súčasnom stave by sťažovateľ nemal možnosť aktívne konať ako účastník. Nemohol by sa vyjadriť k vyjadreniu protistrany – žalovaného, nemohol by sa zúčastniť výsluchu svedkov (najmenej dvoch bude v konaní žiadať vypočúť), nemohol by reagovať na všetky vykonané dôkazy a teda došlo k porušeniu aj jeho práva, aby bola vec spravodlivo prejednaná. Sťažovateľ ako žalobca nesúhlasí s vypočutím cestou dožiadaného súdu a chce využiť všetky práva podľa O. s. p., naviac garantované aj ústavou a dohovorom. Za súčasného stavu je jeho základné právo porušené.“*

Z tohto dôvodu sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky neprikázaním veci Okresnému súdu v Liptovskom Mikuláši uznesením sp. zn. 4 Ndc 15/2009 porušil právo sťažovateľa zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd prikazuje Najvyššiemu súdu SR, aby sa vecou v súlade s týmto nálezom opätovne zaoberal a rozhodol.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi právo na náhradu trov právneho zastupovania (podľa dodatočného vyčíslenia advokátom) v sume..., ktorú je Najvyšší súd SR povinný uhradiť na účet advokáta do 30 dní odo dňa doručenia tohto nálezu.“

Sťažovateľ požiadal aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní o jeho sťažnosti pred ústavným súdom z dôvodu jeho nepriaznivých osobných a majetkových pomerov, ktoré dokumentoval.

II.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti

medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva a práva na prejednanie svojej veci v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Predpokladá, že vzhľadom na nevyhovenie návrhu na prikázanie veci vzhľadom na svoj zdravotný stav nebude mať možnosť vyjadriť sa k veci, a preto namieta porušenie svojich práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Ndc 15/2009 z 30. júna 2009.

Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu. V odôvodnení uznesenia sp. zn. 4 Ndc 15/2009 najvyšší súd uviedol:

„Žalobca sa návrhom podaným na Okresnom súde Humenné 14. apríla 2009 domáhal prikázania veci podľa § 12 ods. 2 O. s. p. Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, s poukazom na to, že jeho zdravotný stav, finančná situácia a vzdialenosť medzi jeho terajším bydliskom a sídlom súdu, ktorý má vec prejednať mu nedovoľujú zúčastňovať sa pojednávaní, ktoré budú vo veci nariadené. Zároveň poukázal na problémy spojené s jeho úplnou hluchotou.

Podľa § 12 ods. 2 O. s. p. vec možno prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti.

O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa vec má prikázať (§ 12 ods. 3 O. s. p.).

Z obsahu spisu vyplýva, že o návrhu žalobcu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti z 3. októbra 2007 Najvyšší súd Slovenskej republiky už rozhodoval, keď uznesením zo 17. januára 2008 sp. zn. 4 Ndc 1/2008 návrhu na prikázanie veci sp. zn. 11 C 6/2006 Okresného súdu Humenné Okresnému súdu Liptovský Mikuláš nevyhovet z dôvodu, že nezistil zákonné predpoklady navrhovaného opatrenia podľa § 12 ods. 2 O. s. p.

V návrhu na prikázanie veci Okresnému súdu Liptovský Mikuláš zo 14. apríla 2009 okrem tvrdených okolností v predchádzajúcom návrhu (zdravotný stav, finančná situácia, vzdialenosť od sídla súdu), poukázal na to, že komunikácia s ním je v dôsledku jeho úplnej hluchoty zdĺhavá, čo neúmerne predĺži trvanie jeho cesty z P. do H. a späť (cca 13 hod.). Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ani táto žalobcom tvrdená okolnosť nie je tak závažnou okolnosťou, ktorá by odôvodňovala potrebu vec vedenú na Okresnom súde Humenné prikázať Okresnému súdu Liptovský Mikuláš. Ustanovenie § 122 ods. 2 O. s. p. totiž umožňuje súdu, ktorý vec prejednáva dožiadať iný súd (v danej veci Okresný súd Brezno, v obvode ktorého sa žalobca zdržuje) o vykonanie dôkazu, a to aj výsluchom žalobcu ako účastníka konania (§ 125 O. s. p.).

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodujúc podľa § 12 ods. 3 O. s. p. návrhu na prikázanie veci Okresnému súdu Liptovský Mikuláš nevyhovel, lebo neboli zistené predpoklady navrhovaného opatrenia podľa § 12 ods. 2 O. s. p.“

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd dostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, ktorým návrhu na prikázanie veci Okresnému súdu Liptovský Mikuláš nevyhovel. Uviedol možnosť zabezpečiť dožiadaním o vykonanie dôkazu zabezpečiť výsluch žalobcu (sťažovateľa), ako aj účastníka konania. Rozhodnutie nemožno považovať preto ani za svojvoľné, ani arbitrárne. Skutočnosť, že sťažovateľ s týmto rozhodnutím nesúhlasil, sama osebe nesignalizuje možnosť vysloviť namietané porušenie označených práv sťažovateľa po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti o ďalších požiadavkách sťažovateľa vrátane ustanovenia právneho zástupcu ústavný súd už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. októbra 2009